

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 86/2022-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 2T/49/2021 z 19. apríla 2021 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3Tos/47/2021 z 5. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bolo 31. mája 2021 doručené neúplné podanie sťažovateľa. Ústavný súd si vyžiadal napadnuté uznesenie okresného súdu a krajského súdu, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ je obvinený z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

2. Sťažovateľ bol uznesením okresného súdu č. k. 0Tp/432/2020 z 28. novembra 2020 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3Tpo/92/2020 z 9. decembra 2020 vzatý do väzby

z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ďalej len „TP“). Väzba začala plynúť od 25. novembra 2020.

3. Uznesením okresného súdu č. k. 0Tp/432/2020 z 22. februára 2021 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 3Tpo/18/2021 zo 17. marca 2021 súdy zamietli žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu.

4. Prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen podal na okresnom súde 9. apríla 2021 na sťažovateľa obžalobu (3 Pv 429/20/6611-65).

5. Okresný súd napadnutým uznesením podľa § 238 ods. 4 TP v spojení s § 71 (správne § 72, pozn.) ods. 1 písm. e) a ods. 2 TP rozhodol, že sťažovateľa ponechal naďalej vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP a jeho väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) TP s odôvodnením, že:

„Súd má za preukázané, že dôkazná situácia sa od vzatia obvineného do väzby nezmenila a doterajšie zistenia trestného konania nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo obvinenému vznesené obvinenie a podaná obžaloba, bol spáchaný, tento má znaky obzvlášť závažného zločinu...a je to dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený...“

U osoby obvineného sa jedná o osobu, ktorá bola 6x súdne trestná, z toho 3x pre obdobnú trestnú činnosť, z ktorej je momentálne obvinený, navyše 2x už ako obzvlášť závažný zločin. Na základe zisteného skutkového stavu má súd za to, že existuje reálna obava, že obvinený v prípade ponechania na slobode bude ďalej pokračovať v páchaní trestnej činnosti, keďže obvinený sa mal navyše skutku dopustiť v rámci plynutia skúšobnej doby podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Je teda daný dôvod preventívnej väzby, nakoľko táto okolnosť len zvyšuje hrozbu, že bude obvinený pokračovať v páchaní obdobnej trestnej činnosti. Predovšetkým je však potrebné prihliadnuť na to, že obvinený mal spáchať trestnú činnosť mimoriadne nebezpečnú pre spoločnosť.

Čo sa týka inštitútu možného nahradenia väzby a to dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným, tento súd s poukazom aj na vyššie uvedené zdôvodnenie považuje vo vzťahu k prejedávanému prípadu a k osobe obvineného za nedostatočný, a preto ním väzbu nenahradil.“

6. Krajský súd napadnutým uznesením sťažnosť zamietol, väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka, kontrolou technickými prostriedkami nenahradil a neuložil sťažovateľovi primerané povinnosti a obmedzenia s odôvodnením, že:

„Pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby aj v súčasnom štádiu trestného konania, po podaní obžaloby, doposiaľ zabezpečené dôkazy vrátane výpovedí svedka [REDAKOVANÉ], zaistených vecných dôkazov a výsledkov znaleckého skúmania nasvedčujú dôvodnosti trestného stíhania, ktoré je proti obvinenému vedené. Zároveň u neho aj naďalej pretrváva dôvodná obava v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., a to že bude pokračovať v drogovej trestnej činnosti. V tomto smere krajský súd rovnako ako vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach poukazuje na závažnosť a charakter stíhanej trestnej činnosti, ako aj osobu obvineného, ktorý ma doposiaľ 7 záznamov v odpise registra trestov, z toho v troch prípadoch práve za drogovú trestnú činnosť. Navyše žalovanej trestnej činnosti sa mal dopustiť počas skúšobnej doby podmieneného prepustenia z rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Pp/75/2016 zo dňa 10.01.2017.

K jeho osobe je ďalej potrebné uviesť, že je pravidelným užívateľom drog, a to už od svojich 17 rokov, pričom znaleckým dokazovaním bolo zistené, že má závislosť od viacerých návykových látok, aktuálne s dominanciou psychostimulancií a canabinoidov v klinicky rozvinutom štádiu a znalec u neho navrhol uložiť ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Uvedené skutočnosti u neho aj nateraz plne odôvodňujú obavu, že bude v trestnej činnosti pokračovať a drogy si zabezpečovať minimálne pre svoju potrebu.

Povinnosťou krajského súdu bolo vzhľadom na žiadosť obvineného, ako aj na obsah nálezu Ústavného súdu SR č. 67/2013-41 zároveň skúmať, či účel väzby nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka. V tejto súvislosti aj krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade zatiaľ nie je možné účel preventívnej väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka, a to s ohľadom na osobu obvineného, keďže má vyššie konštatované sklony k protiprávnemu konaniu, čo v spojení s jeho neliečenou závislosťou a charakterom a okolnosťami stíhaného skutku plne odôvodňuje záver, že dohľad probačného a mediačného úradníka by dostatočne neeliminoval obavu z jeho konania v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Vzhľadom na uvedený záver o nemožnosti nahradenia väzby potom krajský súd nemohol vyhovieť ani jeho žiadosti o uloženie primeraných povinností a obmedzení a nariadenie kontroly ich dodržiavania technickými prostriedkami. Pre úplnosť tiež krajský súd poukazuje na skutočnosť, že obvinený pri výsluchu na okresnom súde navrhoval aj možnosť nahradenia väzby písomným sľubom, keďže však písomný sľub nepredložil, okresný súd o ňom správne nerozhodoval.“

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ vo svojom neúplnom podaní viedol, že odôvodnenie je veľmi všeobecné, nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a boli v ňom porušené práva sťažovateľa podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy. Odôvodnenie sa zakladá na minulosti sťažovateľa a väzobný dôvod nie je podľa sťažovateľa odôvodnený. Argumentuje, že mu je mylne vyčítaná trojnásobná drogová minulosť, pričom je dvojnásobná a navyše na prvý drogový trestný čin sa vzťahuje amnestia prezidenta Slovenskej republiky (rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o amnestii č. 1/2013 Z. z.). Sťažovateľ s poukazom na zlú sociálnu situáciu požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pre ústavným súdom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K napadnutému uzneseniu okresného súdu:

8. Z obsahu neúplného podania a vyžiadaných príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo predmetom prieskumu krajského súdu na základe sťažnosti sťažovateľa. Pre rozhodnutie ústavného súdu v danej časti je teda podstatné, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo podrobené zákonnému prieskumu zo strany krajského súdu, teda bol v danom prípade dodržaný princíp subsidiarity, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZUS“).

9. Uvedená skutočnosť tak vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum neúplného podania prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu, a preto by ústavný súd neúplné podanie v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) ZUS pre nedostatok právomoci na jeho prerokovanie.

III.2. K napadnutému uzneseniu krajského súdu:

10. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

11. Sťažovateľ namieta nedostatok dôvodov na ďalšie trvanie preventívnej väzby a na nenáležitý exkurz do jeho minulosti v súvislosti s drogovou trestnou činnosťou.

12. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia, a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný a má znaky trestného činu, a že sa obvinený trestného činu dopustil a zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 TP (III. ÚS 417/2011).

13. Ústavný súd konštatuje, že k námietke týkajúcej sa preventívnej väzby je potrebné uviesť, že táto musí byť odôvodnená konkrétnymi skutočnosťami, pričom samotný druh, charakter, rozsah či závažnosť trestnej činnosti nemôžu byť samé osebe dôvodom preventívnej väzby (III. ÚS 33/2021, bod 47, II. ÚS 792/2014).

14. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd odôvodnil ďalšie trvanie väzby sťažovateľa s poukazom na jeho recidívu a odôvodnenie podporil znaleckým posudkom preukázanou drogovou závislosťou, výpoveďou svedka a listinnými dôkazmi. Krajský súd odôvodnil ďalšie trvanie preventívnej väzby sťažovateľa tiež povahou trestnej činnosti, osobou páchatel'a a ďalšími dôkazmi zaobstaranými v priebehu vyšetrovania v prípravnom konaní.

15. K námietke sťažovateľa, že krajský súd zobral do úvahy aj jeho predchádzajúce odsúdenie, na ktoré sa vzťahuje amnestia, a hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený, ústavný súd podotýka,

že zahľadenie odsúdenia nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby páchatel'a v okolnostiach prípadu úplne neprehliadal skutočnosť, že v minulosti spáchal trestný čin (R 6/1975).

16. Vzhľadom na uvedené, ako aj z vyžiadaných príloh neúplného podania ústavný súd konštatuje, že materiálne predpoklady väzby v predmetnej veci sa v priebehu prípravného konania pôvodné dôvodného podozrenia zo spáchania stíhaného trestného činu sťažovateľom nerozptýlili, ale práve naopak, posilnili, keďže 9. apríla 2021 bola na sťažovateľ'a podaná obžaloba (II. ÚS 84/2019).

17. Sťažovateľ vo svojom podaní označil porušenie svojich práv podľa čl. 46 a čl. 48 ústavy. Ústavný súd k tomu uvádza, že v prípade, pokiaľ ide o rozhodovanie vo väzobných veciach, resp. v otázkach osobnej slobody na dané konania, prípadne rozhodnutia sa aplikuje čl. 17 ústavy.

18. Právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1 a 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného začať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08). Článok 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe (čo platí aj vo vzťahu k uvedenému čl. 5 ods. 4 dohovoru), a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy (analogicky napr. III. ÚS 68/08, III. ÚS 383/09). Rovnako sa daná problematika vzťahuje aj na čl. 48 ústavy. Medzi sťažovateľom uvedenými základnými právami a napadnutými rozhodnutiami nie je priamy súvis.

19. Ústavný súd by vzhľadom na uvedené okolnosti veci neúplnú ústavnú sťažnosť sťažovateľ'a odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZUS ako zjavne neopodstatnené.

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

20. Sťažovateľ žiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

21. Predpokladom vyhovenia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 ods. 1 ZUS je potrebné kumulatívne splniť tri podmienky: a) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, b) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že c) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

22. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená alebo ústavná sťažnosť nie je neprípustná.

23. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu

ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

24. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľ nespĺnil podmienky na ustanovenie advokáta, a preto z uvedených dôvodov ústavný súd podanie sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. b) ZUS.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu